

Visoki predstavnik zaključio da Sporazum o specijalnim paralelnim odnosima između RS i SRJ ne krši vitalne interese

Visoki predstavnik, Wolfgang Petritsch, danas je zaključio da Sporazum o uspostavljanju specijalnih paralelnih odnosa između Republike Srpske i Savezne Republike Jugoslavije ne predstavlja prijetnju po vitalne interese niti jednog od konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini. Konacno rjesenje ovog pitanja od Visokog predstavnika trazila je Ustavna komisija Republike Srpske.

U odgovoru Visokog predstavnika se navodi da se Ustavom BiH daje pravo na zakljucivanje sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između entiteta i susjedne drzave, u mjeri u kojoj to ne predstavlja krsenje suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH. Za takvu vrstu sporazuma nije potrebna saglasnost Parlamenta BiH.

Potpisnici zahtjeva Visokom predstavniku za rjesavanje ovog pitanja, tj. bosnjacki i hrvatski clanovi Ustave komisije RS, navode sest argumenata na koje je Visoki predstavnik dao odgovore.

- Potpisnici zahtjeva tvrde da Savezna Republika Jugoslavija jos nije ratifikovala Opsti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini (GFAP) ali jeste, s druge strane, ratifikovala i druge strane, ratifikovala Sporazum o specijalnim paralelnim odnosima. Medjutim, u Mirovnom sporazumu (GFAP) se eksplicitno navodi da njegove odredbe stupaju na snagu potpisivanjem. SRJ je obavezna

prema međunarodnom pravu postivati Mirovni sporazum, a Sporazumom o specijalnim paralelnim odnosima priznaju se ovlasti države BiH, i to mnogo konkretnije nego Sporazumom potpisanim između Federacije BiH i Hrvatske.

- I nepostojanje punih bilateralnih odnosa između Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Jugoslavije je izneseno kao argument potpisnika zahtjeva. Međutim, u konkretnom slučaju Bosne i Hercegovine jasno je da je Savezna Republika Jugoslavija priznala Bosnu i Hercegovinu kako suverenu i nezavisnu državu još 1995. godine kada je potpisan Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini (član X Opsteg mirovnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini). Time se Savezna Republika Jugoslavija obavezala da će u punoj mjeri postovati ustavne odredbe koje se ticu sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima. Sta više, u decembru 2000. godine, Bosna i Hercegovina i Savezna Republika Jugoslavija su uspostavile diplomatske odnose.
- Potpisnici zahtjeva tvrde da se Sporazumom o specijalnim paralelnim odnosima uređuje pitanje od značaja za građane i konstitutivne narode, ali se krši Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o konstitutivnosti naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. U stvari samim sporazumom se ni na koji način ne vrši diskriminacija u pogledu onih za koje je namijenjeno da izvuku pogodnosti na osnovu sporazuma.
- Potpisnici zahtjeva dalje tvrde da se u nekoliko oblasti saradnje narušavaju vitalni interesi konstitutivnih naroda. Međutim, detaljniji aranžmani saradnje u ovim oblastima su predmet pregovora o aneksima na Sporazum. Posebna pažnja biće usmjerena na ustavnost ovakve saradnje u skladu sa suverenitetom i teritorijalnim integritetom BiH. Na primjer, suvisno je govoriti da će saradnja u oblasti odbrane morati da bude ograničena na oblasti gdje se ne ugrožava suverenitet i teritorijalni integritet BiH.
- Potpisnici zahtjeva tvrde da su tijela koja se

uspostavljaju ovim sporazumom, tj. Vijeće za saradnju i Stalni odbor, sastavljena isključivo od predstavnika srpskog naroda i da je to diskriminacija Bosnjaka odnosno Hrvata. Međutim, odgovarajućim odredbama Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima ne navodi se konkretno etnička pripadnost članova ovih tijela.

Visoki predstavnik će osigurati da se odredbama Sporazuma postuje ustavni poredak BiH i da teritorijalni integritet i suverenitet BiH neće biti prekršen. Visoki predstavnik naglasava da će OHR biti u potpunosti konsultovan u toku izrade aneksa na Sporazum potpisan između RS i SRJ i da će prati pratiti njegovu primjenu.

Pored toga, Visoki predstavnik podsjeća sve strane uključene u ovaj proces da prema Ustavu BiH jurisdikciju nad odredbama Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima ima Ustavni sud BiH, uključujući i odredbe koje se tiču suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH.

Visoki predstavnik na kraju sa zadovoljstvom primjećuje da je u proteklih nekoliko mjeseci doslo do unapredjenja odnosa između BiH i SRJ, posebno nakon sporazuma potpisanog 22. maja 2001. godine u vezi sa osnivanjem Medjudržavnog vijeća BiH-SRJ. Na ovom i ostalim forumima na državnom nivou obratiti će se mnoga svakodnevna pitanja koja se tiču građana BiH.